

Alussa pystyimme vain puhumaan keskoskaapissa olevalle vauvalle, jotta hän kuulisi tuttuja ääniä. Saimme myös pitää kättä vauvan päällä. Aivan ensiksi opimme, että se pitää tehdä tukevalla otteella, sillä keskosvauva rasittuu silittelystä. Kun vauva oli yli viikon ikäinen, saimme jo pitää häntä lyhyitä aikoja sylissä.

- Lapsen ja meidän tukena on ollut suuri joukko upei-

ta ammattilaisia kättilöstä sairaanhoitajiin, lääkäreistä fysioterapeuttiin ja ravitsemusterapeuttiin. Hienointa on ollut se, ettei meitä ole missään vaiheessa jätetty ulkopuolelle, vaan on korostettu, että lapsi on meidän, vaikka onkin vielä sairaalassa. ●



Keskosvanhempien yhdistyksen nettisivuilta osoitteesta www.kevyt.net löytyy paljon tietoa keskoslapsiperheen tueksi sekä keskustelufoorumi. Kevyt on tuottanut paljon aiheeseen liittyvää materiaalia, mm. Erilainen matka-DVD:n.

Fysioterapeutilla on tärkeä rooli keskosvauvan motorisen kehityksen seurannassa.

Keskosvauvan fysioterapia on lapsen motorisen kehityksen lempeää auttamista sekä vanhempien tukemista ja ohjaamista.

”Vanhemmat arkailevat usein esimerkiksi makuuttaa keskosvauvaa vatsallaan, ellemmme nimenomaan rohkaise siihen ja kerro, että lapsi hyötyy asentojen vaihteluista ja monipuolisesta käsittelystä.”

Keskoslapsi syntyy raskausviikojen 22 ja 37 välillä. Normaali raskaus kestää 40 viikkoa, mutta raskaus katsotaan täysiaikaiseksi viikosta 37 alkaen ja virallisesti yliaikaiseksi vasta raskausviikon 42 täytyttyä. Suomessa keskosena syntyy noin 4 % lapsista. Noin 0,5 % keskosvauvoista on alle yhden kilon painoisia. Keskosvauvat saavat aluksi erityishoitoa keskoskaapissa, jonka kosteutta, lämpötilaa ja happipitoisuutta voidaan säädellä tarkoin.

Keskoslapset kehittyvät yleensä

hyvin. Nuoruus- ja aikuisiässä suurin osa keskosena syntyneistä ei koe eroavansa muista samanikäisistä.

Erilainen matka –kun perheeseen syntyy keskoslapsi

Erilainen matka on DVD, joka kertoo, millaisia haasteita keskoslapsen saamiseen liittyy ja miten niistä voi selviytyä. DVD on tehty HYKS Lastenkliniikan Vastasyntyneiden teho-osaston ja Taideteollisen korkeakoulun Medialaboratorion yhteistyönä.

Erilainen matka on koskettava kuvaus tilanteesta, jossa keskoslasten vanhemmat putoavat lapsen saamiseen liittyvän kulttuurin ja tarinoiden ulkopuolelle. Samalla DVD antaa konkreettisia ohjeita pienten keskosvauvojen vanhemmille ja sairaaloiden hoitohenkilökunnalle.

Isä ja keskosvauva

Lahden ammattikorkeakoulussa syksyllä 2006 tehdyn ”Isien saama tuki hoitohenkilökunnalta keskoslap-

sen synnyttyä” -opinnäytetyön mukaan myös isät saavat osallistua monipuolisesti keskoslapsen hoitoon. He kokivat saavansa riittävästi tietoa lapsen voinnista ja kehityksestä ja osallistuivat hoitoon rohkeasti. Myös isien jaksamiseen oli kiinnitetty huomiota ja annettu tietoa tukimuodoista. Isät tuntuvat saavan tukea erityisesti omahoitajajärjestelmästä, johon opinnäytetyön mukaan kannattaisi panostaa. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää myös tiedon antamiseen. Vaikka keskosena tilanne on aluksi epävarma ja vaihteleva ja varmaa ennustetta on siksi vaikea antaa, isille ei saisi jäädä tunnetta siitä, että heille ei kerrota kaikkea. Keskosvauvan isät kaipasivat yllättävässä tilanteessa kotiin luettavaksi myös kirjallista perustietoa keskosuudesta yleensä. Opinnäytetyön tekivät hoitotyön koulutusohjelmassa opiskelevat **Tarja-Päivikki Hartikainen** ja **Anu Rintala**.